

Kadernota 2025 - 2028

Inhoudsopgave

Inleiding.....	4
1 Financieel Beeld.....	6
2 Wat is ons toekomstbeeld?.....	10
3 Samenleving.....	13
3.1 Jeugd en onderwijs.....	14
3.2 Maatschappelijke ondersteuning, sport en cultuur.....	16
3.3 Bestaanszekerheid, arbeidsparticipatie en inburgering.....	18
3.4 Veiligheid.....	19
4 Wonen en werken.....	20
4.1 Groen, blauw en duurzaam omarmen.....	21
4.2 Gezond en veilig leven (in de leefomgeving).....	21
4.3 Toekomstbestendig wonen en verplaatsen.....	22
4.4 Veerkrachtig ondernemen.....	22
4.5 Sociaal en cultureel verbinden (in de leefomgeving).....	22
4.6 Ontwikkelen van gebieden en locaties.....	23
5 Mogelijke investeringen.....	25
5.1 Investerings Groen blauw en duurzaam omarmen.....	25
5.2 Investerings Gezond en veilig leven (in de leefomgeving).....	25
5.3 Investerings Toekomstbestendig wonen en verplaatsen.....	26
5.4 Investerings Veerkrachtig ondernemen.....	26
5.5 Investerings Sociaal en Cultureel Verbinden.....	27
5.6 Investerings Ontwikkeling gebieden en locaties.....	27
6 Organiseren.....	28
6.1 Bestuur en Overhead.....	29
6.2 Dienstverlening.....	30
6.3 Financiën.....	30
7 Bijlagen.....	32
7.1 Overzicht onvermijdelijk.....	33
7.2 Overzicht niet overgenomen beleidskeuzes.....	33
7.3 Overzicht overgenomen beleidskeuzes.....	33
Afkortingenlijst.....	34

Inleiding

De kadernota is de start van een nieuwe planning & control cyclus. De Kadernota 2025-2028 schetst het financieel perspectief van de gemeente en geeft de kaders voor het opstellen van de Programmabegroting 2025-2028. Daarmee kijkt de kadernota financieel vooruit naar de komende 4 jaar. De ambities uit het coalitieakkoord en de daaruit voortvloeiende College Uitvoeringsprogramma 2022-2026 zijn leidend geweest.

In Uithoorn wordt hard gewerkt aan het realiseren van die ambities en tegelijkertijd wordt nagedacht over de toekomst. Zoals in de Programmabegroting 2024 is aangegeven, is de financiële toekomst van gemeenten onzeker. De middelen zijn de komende jaren niet toereikend voor alle huidige activiteiten in combinatie met het realiseren van de ambities. Net als de meeste gemeenten in Nederland, voorziet ook de gemeente Uithoorn dat het lastig wordt om de programmabegroting voor 2026 en daarna sluitend te krijgen, vanwege de sterk dalende inkomsten uit het gemeentefonds vanaf 2026. Daarom wordt 2026 ook wel het 'ravijnjaar' genoemd.

De VNG heeft de afgelopen periode intensieve gesprekken gevoerd met het demissionaire kabinet. Die gesprekken hebben ertoe geleid dat in de Voorjaarsnota 2024 extra geld wordt uitgetrokken voor gemeenten. Indien de Tweede Kamer instemt met de Voorjaarsnota, worden de voorstellen verwerkt in de meicirculaire.

Wat dit betekent voor Uithoorn is nu nog niet bekend. U wordt hierover geïnformeerd middels een raadsbericht meicirculaire 2024. Wat we wel weten is dat deze extra middelen onvoldoende zullen zijn om het volledige tekort vanaf 2026 te kunnen dekken. Om de begroting ook in de toekomst sluitend te krijgen, is daarom het project "Herbezinning op gemeentelijke taken gestart". Dit moet leiden tot een omvangrijk pakket aan maatregelen die aan de gemeenteraad kan worden voorgelegd en waarmee de begroting structureel sluitend kan worden gemaakt. De voorstellen in het kader van het project "Herbezinning op gemeentelijke taken" wordt in de Kadernota 2026-2029 opgenomen.

Gezien het negatief financieel beeld vanaf 2026 en het feit dat herbezinningstraject nog loopt, wordt voorgesteld alleen de hoognodige geïnventariseerde beleidsvoorstellen op te nemen in de programmabegroting 2025-2028.

Dit zijn:

- 'Werkwijze leerlingenvervoer, dit voorstel is al door de raad vastgesteld;
- 'Gebundelde uitkering BUIG, dit beleidsvoorstel heeft een positief effect op de begroting;
- 'Instellen assetmanager Energie', dit wordt incidenteel ingezet om meer grip te krijgen op de energiekosten;
- 'Projectleider Gebiedsontwikkeling', deze kan budgettair neutraal worden ingevoerd.

Voor alle overige beleidsvoorstellen wordt voorgesteld om deze niet in de programmabegroting 2025-2028 op te nemen, maar bij de uitwerking van het herbezinningstraject te betrekken.

In het hoofdstuk 1 "Financieel beeld" wordt u stap voor stap meegenomen in de verwachte financiële ontwikkelingen voor de komende vier jaar. Hierbij is de Programmabegroting 2024 als vertrekpunt genomen. De voorstellen zijn ingedeeld in onvermijdelijk en beleidskeuze. De voorstellen die als beleidskeuze zijn opgenomen, betreft zaken die heel wenselijk zijn maar waar een keuze mogelijk is.

Omdat ten tijde van het opstellen van deze kadernota er nog veel onduidelijkheid is, kijken we in hoofdstuk 2 "Wat is ons toekomstbeeld?" met behulp van scenario's naar mogelijke ontwikkelingen van het gemeentefonds. Daarnaast stellen we voor om drie ideeën uit te werken om de begroting sluitend te krijgen, waaronder de 'Herbezinning op taken'.

In hoofdstuk 5 worden lopende ontwikkelingen met betrekking tot investeringen weergegeven. Van de genoemde investeringen is nog niet bekend wat de financiële omvang ervan is en/of welke mogelijke alternatieven en afwegingen hierbij kunnen worden meegegeven. In het huidige financieel meerjarenbeeld is geen ruimte om de (structurele) kapitaallasten van deze investeringen te dekken. De enige mogelijkheid hiervoor is om een nader te bepalen deel van de algemene (risico) reserve in te zetten voor een in te stellen bestemmingsreserve voor de dekking van de afschrijvingslasten. Omdat uit de investeringen voortvloeiende rentelasten niet uit de te vormen bestemmingsreserve mogen worden gedekt moeten deze uit het begrotingssaldo worden gefinancierd.

Na jaren van lage rente is de marktrente sinds 2022 aan het stijgen. Bij het opstellen van de begroting wordt altijd rekening gehouden met de actuele ontwikkeling van de marktrente en de verwachting voor de komende jaren van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

Bij de begroting zal een totaaloverzicht van de investeringen worden voorgelegd. Dit overzicht zal op basis van een vast te stellen kader geprioriteerd worden. Dit kader zal bestaan uit het beschikbaar te stellen deel van de reserve voor dekking van de afschrijvingen, en de ruimte in het begrotingssaldo voor de te dekken rentelasten. Van een aantal investeringen wordt momenteel een raadsvoorstel voorbereid. Gezien de beperkte financiële ruimte zullen de gevolgen voor de begroting en samenleving daarbij goed tegen het licht moeten worden gehouden. Om een integrale afweging mogelijk te maken worden deze raadsvoorstellen zoveel mogelijk aan de raad voorgelegd, nadat bij de programmabegroting is besloten over de prioritering en dekking ervan.

In de hoofdstukken 3,4 en 6 wordt per programma ingegaan op ontwikkelingen, onvermijdelijke mutaties en mutaties die zien op een beleidskeuze. Ontwikkelingen zijn zaken waarvan nu nog niet bekend is wat dit financieel voor de gemeente gaat betekenen, maar die belangrijk zijn om nu al te melden.

In hoofdstuk 7 "Bijlagen" is een overzicht gegeven van de voorstellen met kwalificering onvermijdelijke en beleidskeuze.

De voorstellen in deze Kadernota worden richtinggevend vastgesteld en vervolgens in de Programmabegroting 2025-2028 aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.

1 Financieel Beeld

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het financieel meerjarenbeeld voor de jaren 2025 tot en met 2028.

Vertrekpunt Kadernota 2025-2028

Het vertrekpunt voor de Kadernota is de Programmabegroting 2024-2027, inclusief het effect van de septembercirculaire 2023.

Tabel 1 - Vertrekpunt	2025	2026	2027	2028
Programmabegroting 2024	959	-4.105	-4.067	-4.939
Vertrekpunt financieel beeld begroting 2024	959	-4.105	-4.067	-4.939

Actualisatie vertrekpunt

Na de vaststelling van de Programmabegroting 2024 zijn er verschillende ontwikkelingen geweest die zorgen voor een gewijzigd financieel beeld. Dit betreft de decembercirculaire 2023, tussentijds genomen raadsbesluiten en de 1e turap 2024.

Tabel 2 - Actualisatie vertrekpunt	2025	2026	2027	2028
Vertrekpunt financieel beeld Begroting 2024	959	-4.105	-4.067	-4.939
Raadsvoorstellen				
Aanleg Legmeerbos	-2	-2	-2	-2
Water- en rioleringsplan Uithoorn 2023-2027	336	327	325	307
Parkeerplaats gemeentehuis	-124	-124	-124	-124
Herinrichting Sportlaan exploitatiebudget	-211	-58	-58	-58
Dorpshuis de Kwakel	-33	-33	-33	-33
Subtotaal Raadsvoorstellen	-33	110	108	90
1e turap 2024 meerjarig	-54	12	12	12
Actueel vertrekpunt kadernota 2025	870	-3.984	-3.948	-4.837

Decembercirculaire 2023

De decembercirculaire geeft de vertaling van de Najaarsnota van de rijksoverheid en rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. De inhoud van deze circulaire is vooral financieel technisch van aard, minder bestuurlijk van opzet, voornamelijk betrekking op het huidige jaar en qua financiële omvang na 2023 gering. De effecten zijn dan ook grotendeels incidenteel.

Tussentijds genomen raadsbesluiten

De primaire begroting 2024 vertoonde een overschot van € 0,63 miljoen. Het raadsbesluit van de aanleg van het Legmeerbos, het Water-en rioleringsprogramma Uithoorn 2023 - 2027 de parkeerplaats gemeentehuis, herinrichting van de Sportlaan en Dorpshuis De Kwakel zorgen voor een nadelig effect van € 33.000 in 2025.

1e turap 2024

In de 1e turap is een aantal voorstellen opgenomen die structureel gevolgen hebben voor het meerjarenbeeld. Het gaat hierbij om onvermijdelijke zaken, waaronder indexeringen, de watersysteemheffing, en de bijdrage aan Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland. Voor de inhoudelijke toelichting op deze voorstellen wordt verwezen naar de 1e turap 2024.

Het actuele vertrekpunt in tabel 2 laat een positief beeld zien voor 2025 en een nadeel vanaf 2026.

Indexatie

Jaarlijks wordt de begroting geïndexeerd vanwege loon- en prijsstijgingen. In de 1e turap 2024 zijn de financiële gevolgen van de nieuwe CAO gemeenten structureel verwerkt. Daarnaast is nog een aantal andere posten verder geïndexeerd.

De indexering 2025 is gebaseerd op de meest recente cijfers van het Centraal Economisch Plan (februari 2024). Hierbij is een correctie meegenomen als gevolg van de geactualiseerde indexaties voor 2024 die structureel doorwerken in 2025. Er is onderscheid gemaakt in 4 indexatie, welke het beste aansluiten bij de aard van de kosten en opbrengstenontwikkeling.

Voor loongerelateerde kosten is rekening gehouden met 5,6% en voor (materiële) prijsindexatie 1,2%. Bij een substantieel deel van de begrotingsposten laat de aard van de kosten een mix aan loon- en prijsontwikkeling zien, zoals verbonden partijen, subsidiepartners en (zorg)aanbieders. Hierin worden de kosten hoofdzakelijk veroorzaakt door personele inzet. Om deze reden is er op basis van een 80%-20% weging voor respectievelijk loon- en prijsontwikkeling een afzonderlijke index van 4,72% opgenomen.

Voor een aantal posten heeft er voor het berekenen van de stelpost geen indexatie plaatsgevonden. Dit betreffen voornamelijk kapitaallasten, posten binnen de gesloten huishoudingen alsmede bouwgrondexploitatie. Dit vanuit de gedachte dat deze budgetneutraal voor kosten en opbrengsten doorwerken of geen indexatie hebben. Op de inkomsten van het gemeentefonds heeft geen indexering plaatsgevonden. De meicirculaire 2024 moet uitsluitel geven over de loon- en prijscompensatie, welke hoofdzakelijk als dekking van de stelpost indexering zal worden ingezet. Over de meicirculaire wordt u afzonderlijk per raadsbericht geïnformeerd. Hierover wordt verderop in de kadernota een nadere toelichting gegeven.

Tabel 3 - Indexatie	2025	2026	2027	2028
Actueel vertrekpunt kadernota 2025	870	-3.984	-3.948	-4.837
Indexatie				
Saldo na indexatie	870	-3.984	-3.948	-4.837

Onvermijdelijk

In de programma's treft u voorstellen aan die als onvermijdelijk worden gekwalificeerd. Hiermee worden hogere uitgaven of lagere inkomsten verstaan, die hoe dan ook begroot moeten worden. Er is geen keuzemogelijkheid om iets wel of niet te doen. Het betreft bijvoorbeeld hogere kosten door (veranderende) wetgeving, hogere kosten die door derden (denk aan verbonden partijen) worden opgelegd of tegenvallende inkomsten. Het kan echter ook gaan om lagere uitgaven, bijvoorbeeld door het verschuiven van een investering, waardoor de kapitaallasten een jaar later gaan lopen, of hoger inkomsten, zoals een toename van de inkomsten vanuit de gebundelde uitkering voor de bekostiging van

uitkeringen (BUIG). De onvermijdelijke uitgaven en inkomsten worden in de programma's nader toegelicht.

Verwerking van de onvermijdelijke voorstellen leidt tot het financieel beeld in tabel 4. Voor 2025 is nog steeds sprake van een positief saldo ter hoogte van € 180.000. Het jaar 2026 laat een tekort zien van € 4,3 miljoen en het jaar 2027 een tekort van € 4,5 miljoen oplopend naar € 5,4 miljoen in 2028.

Tabel 4 - Onvermijdelijk	2025	2026	2027	2028
Saldo na indexatie	870	-3.984	-3.948	-4.837
Samenleving	-492	-242	-242	-242
Wonen en werken	-199	-99	-299	-299
Organiseren	-	-	-	-
Subtotaal onvermijdelijk	-691	-341	-541	-541
Saldo na onvermijdelijk	180	-4.325	-4.488	-5.378

Beleidskeuze

De voorstellen die als beleidskeuze zijn opgenomen betreft zaken die wenselijk zijn, maar waar nog wel een keuze is om deze uitgaven wel of niet te doen. Gezien de financiële situatie wordt hier terughoudend mee omgegaan. Tabel 5 geeft het effect van de niet overgenomen beleidsvoorstellen weer. Voor de beeldvorming wordt hierbij een theoretisch saldo weergegeven. In tabel 6 zijn de beleidsvoorstellen opgenomen die in deze kadernota worden meegenomen. Bij de besluitvorming van de kadernota wordt alleen tabel 6 richtinggevend vastgesteld. Dit in de aanloop naar de definitieve uitwerkingen en vaststelling in de meerjarenbegroting 2025.

Tabel 5 - Niet overgenomen beleidskeuzes	2025	2026	2027	2028
Saldo na overgenomen beleidskeuzes	394	-4.110	-4.228	-5.118
Samenleving	-55	-25	-25	-25
Wonen en werken	-	-	-	-
Organiseren	-188	-188	-138	-138
Subtotaal niet overgenomen beleidskeuzes	-242	-212	-162	-162
Theoretisch saldo inclusief niet overgenomen beleidskeuzes	152	-4.322	-4.390	-5.280

Inclusief de niet overgenomen beleidskeuzes is sprake van een positief saldo van € 152.000 in 2025. Het jaar 2026 laat een tekort zien van € 4,3 miljoen en het jaar 2027 een tekort van € 4,4 miljoen oplopend naar € 5,3 miljoen in 2028.

Tabel 6 - Overgenomen beleidskeuzes	2025	2026	2027	2028
Saldo na onvermijdelijk	180	-4.325	-4.488	-5.378
Samenleving				
Intensievere werkwijze leerlingenvervoer	-40	-40	-40	-40
Gebundelde uitkering	300	300	300	300
Wonen en werken				
Projectleider Gebiedsontwikkeling	-	-	-	-
Instellen assetmanager Energie Duo+	-46	-46		
Subtotaal overgenomen beleidskeuzes	214	214	260	260
Saldo kadernota	394	-4.110	-4.228	-5.118

Inclusief de overgenomen beleidskeuzes is sprake van een positief saldo van € 394.000 in 2025. Het jaar 2026 laat een tekort zien van € 4,1 miljoen en het jaar 2027 een tekort van € 4,2 miljoen oplopend naar € 5,1 miljoen in 2028.

In bovengenoemd saldo is nog geen rekening gehouden met toerekening van de rente van nieuw te realiseren investeringen. Hiertoe zal bij de begroting eerst een keuze moeten worden gemaakt ten aanzien van welke investeringen de komende jaren kunnen worden uitgevoerd. Dit in relatie tot de uit het herbezinningstraject beschikbaar te komen ruimte in het begrotingssaldo ter dekking van de uit de investeringen voortvloeiende rentelasten. Zoals eerder aangegegeven was de marktrente de afgelopen jaren vrijwel nihil. In de programmabegroting zal rekening worden gehouden met de actuele ontwikkeling van de (stijgende) marktrente.

2 Wat is ons toekomstbeeld?

De (financiële) toekomst laat zich moeilijk voorspellen. Wat we wel weten is wat onze (financiële) uitgangspunten zijn. In het College Uitvoeringsprogramma 2022-2026 zijn onder het onderdeel Financiën de volgende maatschappelijke effecten benoemd:

1. Om de gewenste ambities waar te kunnen maken, hebben we binnen de beschikbare financiële middelen een meerjarige balans tussen maatschappelijke effecten en 'financieel gezond'.
2. De gemeente behaalt optimaal maatschappelijk rendement binnen de beschikbaar gestelde middelen.
3. De gemeente gaat verantwoordelijk om met gemeenschapsgeld.

Deze 3 effecten dwingen ons om zorgvuldig, tijdig en op een creatieve manier te kijken naar de mogelijkheden om onze ambities ook in de toekomst te kunnen blijven financieren. Om de onduidelijkheid over het gemeentefonds beter te doorgronden, hebben we scenario's opgesteld. Daarnaast werken wij drie ideeën verder uit: Sparen vooraf in combinatie met een reserve dekking kapitaallasten, reserve duurzaamheid en herbezinning op taken.

Scenario's

Gemeenten ervaren op dit moment veel onduidelijkheid ten aanzien van het gemeentefonds. Het gaat om aanzienlijke bedragen die veel invloed hebben op het financieel meerjarenbeeld. Om beter om te kunnen gaan met deze onduidelijkheid zijn de scenario's voor het gemeentefonds van vorig jaar geactualiseerd. Op deze manier denken wij meer inzicht te kunnen geven over de omvang en impact van de bedragen. Let wel! Scenario's schetsen mogelijke toekomstbeelden en zijn geen prognoses.

Gemeentefonds

De onduidelijkheid binnen het gemeentefonds speelt op meerdere onderdelen. Het is nog niet duidelijk of en hoe de suppletie-uitkering, een aanvullende uitkering om het Herverdeeleffect op te kunnen vangen, verder wordt afgebouwd. Ook is er nog niets bekend over het eventueel schrappen van de opschalingskorting (een korting die is opgelegd omdat gemeenten door gedwongen opschaling zouden besparen). Tot slot is het de vraag of het Rijk gemeenten nog verder gaat compenseren voor de negatieve accresontwikkeling vanaf 2026. Deze onduidelijkheden zijn in drie scenario's verwerkt.

Scenario 1 (pessimistisch) gaat uit van het verder afbouwen van de suppletie-uitkering vanaf 2026 en geen compensatie voor de opschalingskorting en het ravijnjaar. Scenario 2 (realistisch) gaat uit dat de korting van de herijking geen gevolgen gaat hebben voor de begroting en geen compensatie voor de opschalingskorting en het ravijnjaar. Scenario 3 (optimistisch) gaat er ook vanuit dat de korting van de herijking geen gevolgen gaat hebben voor de begroting en er wel compensatie gaat plaatsvinden van het Ravijnjaar middels een aangepast accres voor volumeontwikkeling. De opschalingskorting wordt hierin ook grotendeels teruggedraaid. De scenario's zijn in tabel 1 verwerkt.

Tabel 1 - Scenario's Gemeentefonds	2025	2026	2027	2028
Scenario 1: Pessimistisch				
korting herijking gemeentefonds	-	-1.267	-1.267	-1.267
geen compensatie ravijnjaar	-	-	-	-
geen compensatie opschalingskorting	-	-	-	-
Scenario 2: Realistisch				
korting herijking gemeentefonds	-	-	-	-
geen compensatie ravijnjaar	-	-	-	-
geen compensatie opschalingskorting	-	-	-	-
Scenario 3: Optimistisch				
korting herijking gemeentefonds	-	-	-	-
compensatie ravijnjaar	-	3.500	3.500	3.500
compensatie opschalingskorting	-	1.008	1.008	1.008

De keuze voor het realistische scenario (nr. 2) heeft een neutraal effect op het meerjarig beeld omdat de financiële effecten in de meerjaren begroting zijn verwerkt. De eenmalige korting op het gemeentefonds ter hoogte van € 1,267 miljoen is immers als risico in de risicoparagraaf opgenomen.

Om enerzijds de ambities uit het college uitvoeringsprogramma en de hieruit voortvloeiende maatschappelijk effecten te kunnen realiseren en anderzijds naar een financieel gezonde gemeente toe te werken zijn er de volgende ontwikkelingen.

1. Sparen vooraf in combinatie met de inzet van de algemene (risico) reserve

Zoals in voorgaande programmabegroting is uitgewerkt kan sparen vooraf kan door incidentele meevallers te reserveren. Net als in 2022 is sprake van een aanmerkelijk positief saldo in de jaarrekening 2023 ten gevolge van incidentele meevallers. Deze meevallers worden gereserveerd in een bestemmingsreserve sparen vooraf. Deze methode wordt gecombineerd toegepast met inzet van een deel van de algemene (risico) reserve. Deze bestemmingsreserve wordt ingezet als dekking van het afschrijvingsdeel van de meerjaren kapitaallasten.

2. Inzet van de algemene (risico) reserve voor het tijdelijk dekken van het negatieve begrotingssaldo

In tegenstelling tot andere jaren is het nu mogelijk geworden om het begrotingstekort onder voorwaarden te dekken uit de algemene reserve. Uiteraard moet de reserve dan wel voldoende groot zijn, en is het slechts tijdelijk ter overbrugging mogelijk om naar een structureel sluitende begroting te werken.

In het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (Hierna: GTK) is een regeling opgenomen voor de inzet van een surplus binnen de algemene reserve. De financieel toezichthouders werken momenteel aan een aanpassing van de tekst van deze regeling. Het surplus van de algemene reserve is dat deel dat niet nodig is voor het afdekken van risico's (weerstandscapaciteit). Van dit vrij besteedbare deel (surplus) kan een gemeente jaarlijks maximaal 10% inzetten voor het dekken van structurele lasten. Dit met de voorwaarde dat de solvabiliteit groter of gelijk aan 20% is en blijft. De inzet van het surplus algemene reserve (= vrije reserve) wordt door dit gebruik als structurele baat bestempeld.

Het weerstandsvermogen moet naar het oordeel van de toezichthouder voldoende zijn. Dit betekent dat het moet zijn gebaseerd op een adequate risico-inventarisatie. De structurele onttrekkingen aan de algemene reserve moeten worden opgenomen in het overzicht van

structurele reservemutaties. Door de inzet te koppelen aan zowel de solvabiliteit als het weerstandsvermogen wordt het gebruik van de algemene reserve alleen toegestaan als er voldoende eigen vermogen is en de geïntermediate risico's zijn afgedekt. De ondergrens van 20% voor de solvabiliteit sluit aan bij de signaalwaarde van het financiële kengetal solvabiliteit zoals ook opgenomen in het GTK.

De kaders zoals deze in de nota financieel gezond van Uithoorn zijn vastgesteld betreffen onder meer de norm voor de solvabiliteit, zijnde een ondergrens van minimaal 35% en voor de netto schuldquote een bovengrens van 110%. Deze kaders zullen worden gehanteerd bij het in de begroting op te nemen voorstel voor inzet van de risicoreserve.

De algemene risicoreserve wordt gebruikt als buffer voor onverwachte financiële tegenvallers en is daarmee een substantieel onderdeel van onze weerstandscapaciteit. Om te kijken of onze algemene risicoreserve van voldoende niveau is, kijken we naar de ratio van het weerstandsvermogen (= beschikbare weerstandscapaciteit/ benodigde weerstandscapaciteit). Hiervoor is een ratio van 1,4 (ruim voldoende) afgesproken. In de afgelopen jaren bedroeg de ratio 4,4 in de jaarrekening 2022 en 9,7 in de jaarrekening 2023. Dit bevestigt het beeld dat de algemene risicoreserve toereikend is. Uiteraard blijft hierbij het uitgangspunt dat Uithoorn financieel gezond blijft en minimaal wordt voldaan aan de ratio van 1,4 voor de benodigde weerstandscapaciteit.

Op basis van jaarrekening 2023 en na voorgestelde resultaatbestemming bedraagt de risicoreserve ultimo 2023 € 49,0 miljoen. Uitgaande van de in de jaarrekening 2023 geïdentificeerde risico's ter hoogte van € 4,7 miljoen en de door de raad vastgestelde ratio van 1,4 moet voor de reservering van risico's een bedrag van € 6,6 miljoen ($1,4 \times € 4,7$ miljoen) worden aangehouden. Een bedrag van € 42,4 miljoen ($€ 49,0$ miljoen $- € 6,6$ miljoen), zijnde het surplus is inzetbaar voor dekking van de meerjaren afschrijvingen op investeringen en/of ter incidentele inzet om naar een structureel sluitende begroting toe te groeien. Hierbij moet rekening worden gehouden met enerzijds de toets of hiermee binnen de kaders voor de solvabiliteit en de netto schuldquote wordt gebleven en anderzijds het deel wat achter de hand moet worden gehouden voor toekomstige investeringen en/of onvoorziene uitgaven. Ook moet rekening worden gehouden met het feit dat voor financiering van nieuwe investeringen (extra) langlopende leningen moeten worden aangetrokken. Hierbij wordt opgemerkt dat in tegenstelling tot eerdere jaren waarbij het rentepercentage bijna nihil is we nu rekening moeten houden met een stijgende marktrente op de kapitaalmarkt. Dit met een navenant effect op de schuldquote en de te dekken rentelasten in de exploitatie.

3. Herbezinning op taken

Het project 'Herbezinning op taken' is eind 2023 jaar gestart. Momenteel werkt de ambtelijke organisatie per programma aan een pakket van maatregelen die aan de gemeenteraad kan worden voorgelegd. Na de zomer van dit jaar worden de eerste resultaten van de herbezinning verwacht. Dit zal input zijn voor de kadernota 2026 zodat de raad in november 2025 een structureel sluitende begroting voor 2026 - 2029 kan vaststellen.

Samenleving

3.1 Jeugd en onderwijs	14
3.2 Maatschappelijke ondersteuning, sport en cultuur	16
3.3 Bestaanszekerheid, arbeidsparticipatie en inburgering	18
3.4 Veiligheid	19

3.1 Jeugd en onderwijs

3.1.1 Ontwikkelingen

3.1.1.1 Doorwerking Hervormingsagenda Jeugd en project kostenbeheersing jeugdhulp

Voor 2025 zien we op hoofdlijnen het volgende beeld (dat verderop in de tekst nader wordt toegelicht):

- de uitgaven voor jeugdhulp in 2023 lijken te stabiliseren ten opzichte van 2022 en met het project kostenbeheersing jeugdhulp zetten we in op een daling van de kosten van de jeugdhulp in combinatie met het beschikbaar houden van jeugdhulp voor de meest kwetsbare groepen;
- het rijk heeft aangegeven zelf het risico te dragen voor het jaar 2025 voor de korting van € 0,6 miljoen die in onze begroting is verwerkt als gevolg van de aanvullende bezuiniging vanuit het regeerakkoord bij Rutte IV (ad. € 511 miljoen);
- de resterende daling van € 0,6 miljoen in onze begroting voor het jaar 2025 (ten opzichte van 2024) is het gevolg van de korting vanuit de landelijke hervormingsagenda die is verwerkt in de begroting; indien de maatregelen uit die landelijke hervormingsagenda niet (volledig) de beoogde besparingen opleveren, dan worden gemeenten hiervoor in 2025 mogelijk gecompenseerd vanuit het rijk;
- in de risicoreserve binnen de begroting is een incidenteel bedrag van € 0,9 miljoen opgenomen voor het opvangen van eventuele tegenvallers binnen de specialistische jeugdhulp.

Gezien bovenstaande punten wordt voorgesteld om in de kadernota 2025 vooralsnog geen aanvullende middelen op te nemen ter compensatie van het dalende budget dat het gevolg is van de maatregelen vanuit het rijk. Waarbij we ons realiseren dat er een aantal onzekere factoren blijven, zoals het open einde karakter van de jeugdwet, de onzekerheden vanuit het Rijk rond de hervormingsagenda en bredere ontwikkelingen in onze maatschappij die druk kunnen zetten op het gebruik van jeugdhulp (economie, onderwijs, mentale gezondheid jongeren en verwachtingen vanuit onze maatschappij).

Nadere toelichting

Voor 2025 en daarna geldt dat er verschillende ontwikkelingen zijn die mogelijk leiden tot een gewenste daling in de uitgaven voor jeugdhulp. In de tweede helft van 2023 is gestart met een project rond kostenbeheersing, waar vanuit een uitgebreide data-analyse kansrijke ombuigsporen zijn geïdentificeerd die in 2024 en 2025 als het goed is reeds tot resultaten kunnen leiden. Andere ombuigsporen hebben mogelijk op een langere termijn effect.

Naast het project rond kostenbeheersing wordt ingezet op het gebiedsgericht samenwerken (GGSW) waarbij we lokaal met verwijzers, voorveld en kennis vanuit de specialistische jeugdhulp op zoek gaan naar andere oplossingen dan het inzetten van individuele verwijzingen binnen specialistische jeugdhulp. Ook heeft de gemeente de komende jaren flink wat werk te verzetten vanuit de hervormingsagenda jeugd, zoals het inrichten van sterke lokale teams die zelf ook een stuk basishulp kunnen bieden. Verder worden er nu reeds voorbereidingen getroffen voor de inkoop vanaf 2027. Alle bovengenoemde, vaak samenhangende, ontwikkelingen vragen mogelijk ook om (incidentele) investeringen en waar nodig zullen deze worden meegenomen in de PenC-cyclus.

Tegelijkertijd is er vanuit de hervormingsagenda Jeugd een korting vanuit het Rijk opgelegd die ook is verwerkt in onze begroting. Oorspronkelijk liep deze korting op van € 0,6 miljoen in 2024 tot ruim € 1,7 miljoen vanaf 2025. Hiervan heeft € 1,1 miljoen betrekking

op de hervormingsagenda Jeugd en € 0,6 miljoen op de aanvullende bezuiniging vanuit het regeerakkoord bij Rutte IV (ad. € 511 miljoen). Voor deze laatste besparing (zijnde € 0,6 miljoen voor de gemeente Uithoorn) heeft het Rijk aangegeven aan de lat te staan, dat wil zeggen dat gemeenten weer worden gecompenseerd voor hogere uitgaven wanneer de besparingen niet gerealiseerd kunnen worden. Wel zijn gemeenten in 2024 en 2025 gecompenseerd, doordat de uitwerking van bovengenoemde bezuinigingen vertraging hebben opgelopen. Hiermee is de besparing in 2024 volledig teruggedraaid, in 2025 teruggebracht naar € 1,2 miljoen en vanaf 2026 blijft de besparing € 1,7 miljoen structureel staan. Zoals aangegeven draagt het Rijk in 2025 hiervan een risico van € 0,6 miljoen, waardoor er een maximaal risico overblijft van € 0,6 miljoen in 2025 en € 1,1 miljoen voor 2026 en verder. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is rekening gehouden met een incidenteel risico van € 0,9 miljoen. Dit kan worden gedekt door de algemene (risico)reserve.

Wanneer het niet lukt om een daling in de kosten tweeweg te brengen wordt er dus met name voor 2025 en verder voor 2026 en 2027 een in de jaren toenemend tekort in de begroting voor specialistische jeugdhulp verwacht. Echter, we zien dat de kosten voor Jeugdhulp in 2023 aan het stabiliseren zijn. Ook is de verwachting dat de vanuit het project rond kostenbeheersing en de verdere uitwerking van de maatregelen in de Hervormingsagenda Jeugd besparingen gerealiseerd kunnen worden.

Daarnaast hebben rijk en gemeenten afgesproken dat een Commissie van Deskundigen in 2025 en 2028 een 'zwaarwegend advies' uitbrengt over het overeengekomen financiële kader en dat dit mogelijk leidt tot een aanpassing van dat kader, waardoor gemeenten mogelijk aanvullend worden gecompenseerd. Op dit moment kan niet worden ingeschat of dit een voordelig effect zal hebben op de korting die aan gemeenten is opgelegd.

3.1.2 Onvermijdelijk

3.1.2.1 financiële expertise prognoses en monitoring sociaal domein € 22.000 nadeel (meerjarig)

Voor het maken van zo goed mogelijke prognoses en het monitoren van de uitgaven binnen het sociaal domein is extra financiële expertise en inzet nodig vanuit team Data en Ondersteuning bij DUO+. Als onderdeel van het programma Datagedreven Sturen is het besluit genomen om te starten met multidisciplinaire teams voor zowel Jeugdhulp als Wmo en Participatiewet. Vanuit team Data en Ondersteuning zijn hiervoor extra werkzaamheden in voorbereiding en uitwerking nodig. Voor deze benodigde extra inzet wordt in deze Kadernota verzocht om een aanvullende bijdrage van € 22.000.

3.1.3 Beleidskeuzes

3.1.3.1 Specifieke inhoudelijke expertise Sociaal Loket € 25.000 nadeel (meerjarig)

De klantmanagers Jeugd van het Sociaal Loket van DUO+ konden in het verleden incidenteel gebruikmaken van de gedragswetenschapper van het Sociaal Team. Het sociaal team doet echter in toenemende mate zelf een beroep op hun gedragswetenschapper vanwege het stijgende aantal casussen en de toenemende complexiteit van die casussen. Daardoor hebben de klantmanagers Jeugd van het Sociaal Loket op dit moment geen gedragswetenschapper om mee te sparren of te betrekken in hun besluitvorming. Dit terwijl het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) voorschrijft dat de professionals hun ideeën en gedachten moeten toetsen in intercollegiaal overleg, inclusief overleg met een gedragswetenschapper.

Gelet op deze richtlijnen van het NJI en ook de verzwarende casussen bij het Sociaal Loket wordt daarom in deze Kadernota voorgesteld om over te gaan tot de parttime aanstelling van een eigen gedragswetenschapper bij het Sociaal Loket. Het ontbreken van een gedragswetenschapper waarmee complexe casussen kunnen worden besproken, brengt risico's met zich mee dat niet tijdig een besluit kan worden genomen of een onjuist besluit wordt genomen.

3.2 Maatschappelijke ondersteuning, sport en cultuur

3.2.1 Ontwikkelingen

3.2.1.1 Vervangen rubberkorrels voetbalkunstgrasvelden

Per 2031 geldt een Europees verbod op de verkoop van rubberkorrels voor gebruik in de voetbalkunstgrasvelden. De rubberkorrels worden in de kunstgrasvelden gebruikt om de velden goede speeleigenschappen te geven. Voor het gebruik van rubberkorrels zijn alternatieven beschikbaar, bijvoorbeeld het gebruik van kurk. De rubberkorrels zijn nog het goedkoopst in aanschaf en gebruik.

Bij KDO en Legmeervogels zijn een aantal van deze kunstgrasvelden met rubberkorrels in gebruik en de komende jaren (vanaf 2025) aan vervanging toe. Momenteel wordt onderzoek gedaan naar alternatieven voor het gebruik van rubberkorrels. Het is nog niet duidelijk welk alternatief het beste is. Wat wel duidelijk is, is dat de kosten voor vervanging van deze velden omhoog gaan door gebruik van ander materiaal.

Het vraagstuk van de vervanging van kunstgrasvelden speelt momenteel landelijk en we zullen die landelijke ontwikkelingen en inzichten meenemen bij het opstellen van een plan voor de vervanging van de kunstgrasvelden. De eventuele financiële gevolgen daarvan betrekken we bij het opstellen van de programmabegroting 2026.

3.2.1.2 Verdere vormgeving Blijvend Veilig en Sterke Lokale Teams

De ontwikkelingen binnen het landelijke Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming en de Hervormingsagenda Jeugd bieden mogelijkheden om de dienstverlening aan onze inwoners te verbeteren. Zo neemt Uithoorn actief deel aan de proeftuin Blijvend Veilig van het Toekomstscenario; die pilot is er onder meer op gericht om overdrachten tussen sociaal team en jeugdbescherming te voorkomen ('samenwerken i.p.v. overdragen') en om maatregelen als uithuisplaatsingen zoveel mogelijk te voorkomen. Deze werkwijze wordt momenteel verder in onze regio ingevoerd. Vanuit de Hervormingsagenda Jeugd wordt ingezet op het vormgeven en versterken van lokale teams, die niet alleen indiceren en registreren maar ook zelf bepaalde vormen van hulp gaan verlenen.

Deze ontwikkelingen bieden kansen maar vragen ook om investeringen om ze lokaal te vertalen en toepasbaar te maken. Voor de pilot Blijvend Veilig ontvangen we tot op heden jaarlijks middelen vanuit het landelijke programma om onze deelname mogelijk te maken, maar nog niet duidelijk is hoe lang die middelen beschikbaar blijven. Indien de ontwikkelingen om aanvullende inzet vragen (tijdelijk en/of structureel), dan zal de raad daarvoor om toestemming en aanvullende middelen worden gevraagd.

3.2.2 Onvermijdelijk

3.2.2.1 Toenemend beroep op Wmo-voorzieningen € 250.000 nadeel (alleen 2025)

Naar verwachting zijn er in 2025 extra middelen nodig vanwege de gestage toename van het gebruik van Wmo-voorzieningen. Verschillende factoren, zoals vergrijzing, het streven naar

langer zelfstandig thuis wonen, een tekort aan geschikte woningen, toenemende complexiteit van zorgvragen en de aanzuigende werking van de eigen bijdrage op de Wmo, kunnen deze stijging veroorzaken.

De stijging van het aantal Wmo-meldingen is een landelijke trend die naar verwachting zal aanhouden. We zullen nauwlettend blijven monitoren en anticiperen op deze ontwikkelingen om ervoor te zorgen dat we onze burgers de benodigde zorg en ondersteuning kunnen blijven bieden. Daarbij maken we gebruik van het landelijke Wmo-prognosemodel in combinatie met analyses van onze eigen data. Op basis van de werkelijke cijfers 2023 voor Wmo-voorzieningen en het landelijke Wmo-prognosemodel voor het jaar 2024 is de inschatting dat er in 2025 aanvullende middelen van € 250.000 nodig zijn vanwege een toenemend beroep op de Wmo-voorzieningen. Medio 2024 zullen we op basis van de ontwikkelingen in het eerste half jaar van 2024 en het landelijke Wmo-prognosemodel een nog specifiekere inschatting kunnen maken.

Deze aanvullende middelen voor een toenemend beroep op Wmo-voorzieningen worden op dit moment alleen voor het jaar 2025 aangevraagd. In 2026 wordt namelijk de eigen bijdrage voor de Wmo weer ingevoerd en dat kan leiden tot een lager beroep op Wmo-voorzieningen en daarmee ook een trendbreuk in de stijgende kosten. In de loop van 2025 zullen we de te verwachten gevolgen van de herinvoering van de eigen bijdrage betrekken bij het opstellen van de begroting 2026.

3.2.2.2 Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland € 29.500 nadeel (meerjarig), € 41.200 indexering (meerjarig) en WvGGZ € 20.000 neutraal (meerjarig)

Op het moment van het opstellen van deze kadernota heeft de GGD Amsterdam, die de Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg in Amstelland uitvoert, een concept begroting voor deze regeling opgesteld voor 2025. De toename in de kosten is te verklaren vanuit een structurele stijging bij de actualisatie 2024 bij Tuberculose-bestrijding (TBC), een daling bij Inspectie kinderopvang en een stijging bij Jeugdgezondheidszorg voor de vaccinatiegraad. Daarnaast is er een stijging vanaf 2025 door kosten van de Visinorm (Versterking Infrastructuur Infectieziektebestrijding en Technische Hygiënezorg). Voor de uitvoering van deze wettelijke taken is structureel een aanvullende bijdrage van € 29.535 benodigd.

In de concept begroting van deze GR is tevens een indexering opgenomen van € 41.153, welke wordt opgevangen vanuit de stelpost indexering. Eveneens is de Wet verplichte GGZ (WvGGZ) verwerkt in de reguliere bijdrage, welke voorheen als afzonderlijk budget was opgenomen binnen het deelprogramma Veiligheid en dit leidt enkel tot een neutrale verschuiving binnen het programma Samenleving.

3.2.3 Beleidskeuzes

3.2.3.1 Nieuwe intensievere werkwijze leerlingenvervoer € 40.000 meerjarig

Gezien de ontwikkelingen op het gebied van het sociaal domein, het passend onderwijs en de behoefte om meer grip te krijgen op de kosten van het leerlingenvervoer, maar ook het bevorderen van zelfredzaamheid en zelfstandigheid van zowel ouders als leerlingen, is een nieuwe verordening bekostiging leerlingenvervoer opgesteld. De benodigde nieuwe werkwijze die voortvloeit uit die verordening vraagt om een investering aan de voorkant van het aanvraag- en beoordelingsproces, maar zorgt er wel voor dat er meer grip komt op de indicatiestellingen en daarmee de kosten van het leerlingenvervoer. Dit heeft personele consequenties voor Duo+ en vraagt daarom om een extra budget van € 40.000 per jaar.

In de raad van april 2024 is de nieuwe verordening (inclusief de benodigde investering van € 40.000) ter vaststelling voorgelegd; indien de raad hiermee heeft ingestemd, dan worden de gevolgen daarvan via deze kadernota meegenomen bij het opstellen van de begroting voor 2025.

3.3 Bestaanszekerheid, arbeidsparticipatie en inburgering

3.3.1 Ontwikkelingen

Geen bijzonderheden

3.3.2 Onvermijdelijk

3.3.2.1 Uitvoeringskosten inburgering € 100.000 nadeel (meerjarig)

Gemeenten ontvangen van het Rijk middelen om de uitvoeringskosten die gepaard gaan met de Wet inburgering te dekken. Vanwege de verhoogde huisvestingstaakstelling statushouders waar we sinds 2023 mee te maken hebben, zijn de uitvoeringslasten voor de inburgering toegenomen, terwijl er vanuit het Rijk vooralsnog geen aanvullende middelen beschikbaar worden gesteld na 2024. Omdat de inburgeringstermijn drie jaar bedraagt, werkt een verhoging van de taakstelling nog jarenlang door in de uitvoering. Naar verwachting zal de taakstelling op korte termijn niet (veel) omlaag gaan. Om die reden wordt voorgesteld om structureel € 100.000 extra beschikbaar te stellen voor de toegenomen uitvoeringslasten inburgering.

3.3.2.2 Individuele Inkomenstoelage € 30.000 nadeel (meerjarig)

Individuele inkomenstoelage is bedoeld voor inwoners die al minimaal drie jaar rond moeten komen van een laag inkomen en die op korte termijn geen uitzicht hebben op inkomensverbetering. Deze doelgroep kampt veelal met diverse en complexe problematiek waardoor uitstroom uit de uitkering op korte termijn niet wordt voorzien. Gelet op de uitgaven in 2023 en de begroting 2024 wordt een structureel tekort verwacht van € 30.000 als gevolg van de toename in het aantal toekenningen.

3.3.2.3 Minimaregelingen € 60.000 nadeel (meerjarig)

Door aanpassing van de verordeningen en het bereik van een nieuwe doelgroep door de energietoelage, zagen we in 2023 een toename van het gebruik van de declaratiefondsen en de computerregeling. Hiervoor werden in de 2^e turap 2023 al incidenteel extra middelen aan de begroting bestaanszekerheid toegevoegd. Op basis van de daadwerkelijke uitgaven in 2023 die aanzienlijk hoger zijn dan het momenteel beschikbare budget en de verwachting dat de doelgroep niet af zal nemen, zijn er ook voor 2024 en volgende jaren aanvullende middelen nodig. Vooralsnog wordt het tekort ingeschat op € 60.000 per jaar.

In de loop van 2024 zullen de effecten van de maatregelen uit de nota bestaanszekerheid die eind 2023 door de raad is vastgesteld, steeds zichtbaarder worden. Vanuit de nota zetten we o.a. in op het vergroten van het bereik van de regelingen. Indien dit leidt tot hogere uitgaven dan nu voorgesteld, dan zal dit worden meegenomen in de reguliere PenC-cyclus.

3.3.3 Beleidskeuze

3.3.3.1 Gebundelde uitkering voor het bekostigen van de uitkeringen (BUIG) € 300.000 voordeel (meerjarig)

Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie.

Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor het beleid rondom de uitkeringen en de loonkostensubsidie en voor de uitvoering ervan. De financieringssysteem sluit hierbij aan. De budgetten worden vooraf door het Rijk verdeeld over de gemeenten. Dit geeft gemeenten een prikkel om zoveel mogelijk mensen uit een uitkering te houden en aan het werk te helpen en houden.

Het Rijk stelt jaarlijks een macrobudget vast dat volgens een vaste verdeelsystematiek onder de gemeenten wordt verdeeld. Dat budget is ongeoormerkt: een gemeente mag een overschot vrij besteden, maar moet een tekort in beginsel ook zelf opvangen. Gemeenten met grote tekorten kunnen een beroep doen op gedeeltelijke compensatie: de vangnetuitkering.

De afgelopen jaren laten zien dat op de begrote uitgaven en inkomsten per saldo bij de jaarrekeningen een positief verschil is ontstaan. Op basis van de laatste voorlopige BUIG inkomsten en een prognose van de uitgaven is ook voor 2024 een overschot te verwachten. Gebaseerd op de ontwikkeling van de afgelopen 3 jaar wordt voorgesteld om een positieve ontwikkeling van € 0,3 miljoen als structureel voordeel op te nemen in de begroting.

Bovenstaande met de kanttekening dat hierdoor meer risico wordt genomen in de begroting. Op de inkomsten kan een gemeente niet zelf sturen, terwijl de uitgaven vallen onder een open einde regeling vanuit een voorgeschreven wettelijke basis, die voornamelijk door de inzet van re-integratie zijn te beïnvloeden. Ontwikkelingen kunnen leiden tot een zichzelf versterkend effect, wanneer bijvoorbeeld de uitgaven gaan stijgen en de inkomsten gaan dalen of vice versa. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is, indien dit zich onverhoopt zal voordoen, rekening gehouden met een structureel risico van € 0,5 miljoen.

3.3.3.2 Gestegen lasten maatschappelijke begeleiding statushouders € 30.000 nadeel (eenjarig)

Als gevolg van de verhoogde huisvestingstaakstelling statushouders sinds 2023 krijgen meer statushouders maatschappelijke begeleiding van VluchtelingenWerk, waardoor VluchtelingenWerk meer subsidiegelden ontvangt. Omdat de taakstelling in 2025 naar verwachting ook nog hoog zal uitvallen, wordt voorgesteld om in 2025 € 30.000 extra beschikbaar te stellen voor de maatschappelijke begeleiding. Via de eerste turap is voor 2024 ook een aanvullend bedrag van € 30.000 aangevraagd voor dit doel.

3.4 Veiligheid

Geen bijzonderheden

Wonen en werken

4.1 Groen, blauw en duurzaam omarmen	21
4.2 Gezond en veilig leven (in de leefomgeving)	21
4.3 Toekomstbestendig wonen en verplaatsen	22
4.4 Veerkrachtig ondernemen	22
4.5 Sociaal en cultureel verbinden (in de leefomgeving)	22
4.6 Ontwikkelen van gebieden en locaties	23

4.1 Groen, blauw en duurzaam omarmen

4.1.1 Ontwikkelingen

4.1.1.1 Regie op de ondergrond

Het wordt steeds drukker met functies in de ondergrond. Bestaande functies vragen om uitbreiding (bijvoorbeeld kabels in het kader van de versterking van het elektriciteitsnet), nieuwe functies vragen ook om ruimte (bijvoorbeeld bodemwarmtesystemen) terwijl de bodemkwaliteit ook een aandachtspunt is. Bovendien is het rijksbeleid om water en bodem meer sturend te maken bij nieuwe ontwikkelingen.

Alle hierboven beschreven ontwikkelingen vragen om meer kennis en regie binnen de gemeentelijke organisatie om deze wettelijke taak uit te voeren. In de huidige organisatie zijn taken ten aanzien van bodem en ondergrond verdeeld over diverse teams in DUO+, de afdeling Wonen & Werken en de Omgevingsdienst. Momenteel wordt onderzocht wat er nodig is om meer kennis en regie te kunnen voeren op de ondergrond. Een van de ideeën waaraan gedacht wordt, is het instellen van een assetmanager ondergrond.

4.1.2 Onvermijdelijk

4.1.2.1 Areaaluitbreiding Uithoorn € 68.700 nadeel (meerjarig)

Een aantal jaar geleden is een rekenmodel bedacht om de effecten van areaaluitbreiding bij de kadernota te berekenen, zodat deze meegenomen wordt in de begroting. Om de taken op het huidige kwaliteitsniveau uit te kunnen voeren is een groeifactor vastgesteld per woning. De areaaluitbreiding betreft vanaf 2025 gemiddeld 130 woningen per jaar.

Het effect op het budget voor beheer in de openbare ruimte bedraagt € 53.600 en het effect vanwege capaciteitsuitbreiding binnen Duo+ bedraagt € 21.400. Van dat laatste bedrag kan een klein deel worden toegerekend aan de gesloten huishouding afval (€ 4.100) en riool (€ 2.200) welke wordt betrokken bij de berekening van respectievelijk de afvalstoffenheffing en rioolheffing 2025. Het effect op het begrotingsresultaat bedraagt hierdoor € 68.700.

De inkomsten vanuit het gemeentefonds en de gemeentelijke belastingen nemen ook toe bij meer woningen. Hier is in andere onderdelen van de begroting rekening mee gehouden.

4.1.3 Beleidskeuze

4.1.3.1 Instellen assetmanager Energie Duo+ € 91.400 nadeel (€ 45.700 in 2025 en € 45.700 in 2026)

Gelet op de ontwikkelingen op de energiemarkt, maar ook de duurzaamheidsontwikkelingen op het gebied van gebouwenbeheer en het beheer van de openbare ruimte is extra kennis en regie nodig op het inkopen van energie en het monitoren en het optimaliseren van het verbruik om meer grip te houden op de uitgaven. Daarom wordt voorgesteld een assetmanager Energie binnen DUO+ (afdeling Buurt) in te stellen. Dit betreft een 0,75 fte. Voor Uithoorn leidt dit tot € 45.700 extra kosten. Voorgesteld wordt dit voor een periode van 2 jaar te doen en vervolgens te evalueren of dit heeft geleid tot de beoogde effecten.

4.2 Gezond en veilig leven (in de leefomgeving)

Geen bijzonderheden

4.3 Toekomstbestendig wonen en verplaatsen

4.3.1 Ontwikkelingen

4.3.1.1 Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsvisie vanaf 2026

Het budget voor het uitvoeringsprogramma van de Mobiliteitsvisie Uithoorn 2040 loopt door tot en met 2025 (jaarlijks € 200.000) wat betekent dat er vanaf 2026 geen budget meer is voor de acties op middellange termijn. In 2025 wordt naar verwachting een nieuw voorstel gedaan voor een volgend uitvoeringsprogramma inclusief budget. Dit voorstel wordt separaat aan de gemeenteraad voorgelegd.

4.3.1.2 Uitvoeringsprogramma Wonen vanaf 2027

Het budget voor het uitvoeringsprogramma van de Woonzorgvisie Uithoorn loopt door tot en met 2026 (jaarlijks € 100.000) wat betekent dat er vanaf 2027 geen budget meer is. In 2026 wordt er een nieuw voorstel gedaan voor een uitvoeringsprogramma van vier jaar met bijhorende budget. Dit voorstel wordt separaat aan de gemeenteraad voorgelegd.

4.4 Veerkrachtig ondernemen

4.4.1 Ontwikkelingen

4.4.1.1 Strategie werklocaties

Dit jaar wordt de strategie werklocaties naar verwachting vastgesteld. In het uitvoeringsdeel van de strategie komt een aantal mogelijke maatregelen. Deze vragen om uitvoeringsbudget. Binnen de begroting is hier momenteel nog geen budget voor. Hier zal een separaat raadsvoorstel voor worden ontwikkeld dat naar verwachting in de tweede helft van 2024 wordt voorgelegd.

4.4.1.2 Dorpsstraat Uithoorn

De op te stellen visie is vergevorderd. Naar verwachting zal de visie voor de zomer van 2024 ter inzage liggen, waarna de visie aan college en gemeenteraad kan worden aangeboden voor besluitvorming. De visie bevat voorstellen die het aantrekkelijker moeten maken om tot revitalisering van de Dorpsstraat te komen, een ontwikkeling die steeds meer noodzaak krijgt. Na vaststelling van de visie zal een uitvoeringsagenda worden opgesteld. In de uitvoeringsagenda zal worden ingezoomd op clusters van panden, waarbij er mogelijkheden worden gezien om tot herontwikkeling te komen. Op dit moment valt niet goed in te schatten in hoeverre het nodig is, voor de gemeente om ontwikkelingen te stimuleren, bijvoorbeeld door zelf investeringen te doen. Het is echter nu al zeer de vraag of de markt zelf de grote opgave alleen kan bolwerken.

4.4.1.3 Bedrijventerrein Tussen Poelweg en Noorddammerweg

Voor het bedrijventerrein Tussen Poelweg en Noorddammerweg wordt een nieuwe visie opgesteld en dit wordt nader vastgelegd in het omgevingsplan. Met name in de openbare ruimte en infrastructuur zijn bij de uitvoering van deze visie kosten te verwachten. Het politieke besluitvormingsproces gaat naar verwachting medio 2024 doorlopen worden.

4.5 Sociaal en cultureel verbinden (in de leefomgeving)

Geen bijzonderheden

4.6 Ontwikkelen van gebieden en locaties

4.6.1 Ontwikkelingen

4.6.1.1 Inzet ten aanzien van Schipholdossier

Per 2026 is er de helft minder geld (€ 50.000) beschikbaar in de Uithoornse begroting voor inzet ten aanzien van het Schipholdossier. Het is nog onvoorspelbaar welke koers een nieuw kabinet gaat varen en of de huidige inzet wenselijk is te continueren. Hiervoor zal uiterlijk in de begroting 2026 een voorstel gedaan worden.

4.6.2 Onvermijdelijk

4.6.2.1 Uitbreiding incidenteel budget implementatie Omgevingswet € 100.000 nadeel (eenjarig)

De Omgevingswet is sinds 1 januari 2024 van kracht. Voor de jaren tot de invoering en de periode tot en met 2026 zijn er incidentele budgetten om de gemeente te laten inspelen en aanpassen op de komst en de minimaal benodigde beleidsproducten te ontwikkelen. De gemeente heeft hiervoor van het Rijk ook diverse incidentele bijdragen ontvangen.

In de periode 2024-2026 richten wij het beleidshuis verder in. Hierover is de gemeenteraad in 2023 geïnformeerd. Inmiddels is meer zicht op de benodigde budgetten.

Voor het opstellen van het Omgevingsplan is in 2025 € 50.000 extra budget nodig, naast het reeds begrote budget. De werkzaamheden voor het opstellen van het omgevingsplan vragen om meer tijd en daarmee ook een langere inzet van een externe projectleider.

Daarnaast is in het kader van het ontwikkelen van monitoring en evaluatie en het opstellen van een Omgevingseffectrapportage naar alle waarschijnlijkheid ook het opstellen van een leefomgevingsfoto noodzakelijk. Hiermee wordt een nulsituatie in beeld gebracht, als basis voor gewenste kwaliteiten van de verschillende gebieden die beschreven worden in de omgevingsprogramma's. Het benodigde budget hiervoor is € 50.000 in 2025. Deze kosten komen bovenop het opstellen van de Omgevingseffectrapportage zelf.

4.6.2.2 Structureel budget voor het werken met het beleidshuis € 200.000 nadeel (meerjarig vanaf 2027)

Zoals beschreven in de voorgaande paragraaf zijn er in de periode tot en met 2026 incidentele budgetten beschikbaar om het beleidshuis nader in te richten. Echter het beleidshuis dient voortdurend actueel gehouden te worden aan de hand van de beleidscyclus. Het gaat daarbij om het actualiseren van het Omgevingsplan, het actualiseren van de Omgevingsvisie, het opstellen en actualiseren van omgevingsprogramma's en het uitvoeren van de monitoring en evaluatie en het opstellen van Omgevingseffectrapportages. Hiertoe is hulp en inzet nodig van deskundige bureaus. De inschatting is dat dit naar schatting vanaf 1 januari 2027 jaarlijks om een budget van € 200.000 tot € 300.000 zal vragen, waarbij de omvang per jaar aanzienlijk kan fluctueren en mede afhankelijk is van externe ontwikkelingen. Gelet op de financiële uitdagingen in de toekomst stellen we voor om voor het budget aan de onderkant te zitten, met het risico dat dit niet alle jaren toereikend zal zijn.

Dit komt in de plaats van allerlei kosten die eerder incidenteel werden begroot om te komen tot visies en programma's. Een actueel beleidshuis nodigt inwoners en ondernemers uit te komen met initiatieven die bijdragen aan maatschappelijke effecten en maakt het voor de gemeente eenvoudiger om te sturen op maatschappelijke effecten.

4.6.2.3 Inzet regelanalist € 30.000 nadeel (meerjarig)

Bij het opstellen van het Omgevingsplan wordt gebruik gemaakt van een regelanalist, ten behoeve van het komen tot toepasbare regels voor het Omgevingsloket, waar inwoners en ondernemers op een eenvoudiger wijze door de juridische regels geleid worden. In 2023-2024 was hiervoor ongeveer een halve FTE beschikbaar voor Uithoorn en Ouder-Amstel gezamenlijk. Dit werd bekostigd vanuit het incidenteel implementatiebudget van de 4 DUO organisaties gezamenlijk. De inzet van de regelanalist is niet alleen nodig in de fase van het opstellen van het omgevingsplan, maar ook bij toekomstige wijzigingen in het omgevingsplan. Het is momenteel nog niet bekend hoeveel capaciteit deze rol in de toekomst zal vragen. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat dit de gemeente Uithoorn ongeveer € 30.000 zal kosten per jaar.

4.6.3 Beleidskeuze

4.6.3.1 Projectleider Gebiedsontwikkeling € 96.000 neutraal (meerjarig)

De afgelopen jaren is er gemiddeld circa 2 Fte aan projectleiderscapaciteit gebiedsontwikkeling ingehuurd (naast de 2 Fte die in loondienst is). De kosten van een projectleider komen ten laste van een investering of een grondexploitatie waar het gemeentelijke projecten betreft of ten laste van de initiatiefnemer bij een project van een derde. Waarbij het grootste deel in projecten van derden zit.

Het inhuren van een projectleider is aanzienlijk duurder dan een projectleider in eigen dienst nemen. Aangezien het volume en de omvang van de projecten de komende jaren stabiel lijkt, is het goedkoper om te proberen zelf een projectleider aan te trekken. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt, zien wij mogelijkheden. Net als bij de andere projectleiders is het uitgangspunt dat de kosten hiervan uiteindelijk terugverdiend worden. Het risico is wel dat als er minder projecten zijn of het kostenverhaal niet slaagt, dat er kosten ten laste van het begrotingsresultaat komen.

5 Mogelijke investeringen

Tot op heden is de werkwijze zodanig dat investeringen slechts in de begroting opgenomen worden middels separate raadsvoorstellen, waarbij de precieze omvang van de investering bekend is. In die raadsvoorstellen zijn dan ook de mogelijke alternatieven uitgewerkt. De tussentijdse raadsvoorstellen leiden ertoe dat de begroting meermaals tussentijds aangepast wordt. Deze werkwijze geldt niet voor vervangingsinvesteringen in de openbare ruimte, die worden direct in de begroting opgenomen.

Gelet op de financiële uitdagingen is het nodig om zicht te krijgen op de te verwachten investeringsvoorstellen en de voorbereidingskosten die gevraagd worden. Complicerende factor is de relatie tussen onderhoud en investering. Op het moment dat een technisch noodzakelijke reconstructie niet wordt uitgevoerd nemen de jaarlijkse onderhoudskosten drastisch toe. Ook leiden investeringen per definitie tot andere beheer- en onderhoudskosten.

In het kader van de herbezinning wordt bekeken of meer aan de voorkant zicht gehouden kan worden op het investeringsvolume, zodat bij het opstellen van een begroting hier beter rekening mee gehouden kan worden. Zicht op een investeringsvolume kan helpend zijn voor het verkennen en uitwerken van mogelijkheden van cofinanciering, verevening en subsidiekansen.

5.1 Investerings Groen blauw en duurzaam omarmen

Geen additionele investeringen

5.1.1 Uitvoeringsprojecten Groene Recreatieve Zone en Westeinderscheg

Naar aanleiding van de vastgestelde visie Groene Recreatieve Zone (GRZ) en de samenwerking in de Westeinderscheg wordt momenteel een vijftal mogelijke projecten uitgewerkt. Dit zijn de projecten Helofytenfilter, Versterken van beleefbaarheid van de Liniedijk, Groene recreatieve verbinding langs Vuurlijn tussen Qui Vive en Thamenhof, Toegankelijkheid en zichtbaarheid 't Vrije Noortveen en WRK leidingstrook tussen Noordammerweg en Faunalaan. Onderdeel van de uitwerking is een kostenraming. De uitwerking kan de basis worden voor een separaat voorstel voor de uitvoering van één of meerdere projecten, waarin eventuele mogelijkheden voor cofinanciering meegenomen worden.

5.2 Investerings Gezond en veilig leven (in de leefomgeving)

5.2.1 Mogelijke integrale reconstructie Boterdijk

In de Kadernota 2024 is het onderzoek naar een integrale reconstructie van de Boterdijk aangekondigd. Na het gereedkomen van de diverse nieuwbouwplannen, De Oker, Eigen Haard en diverse kleinschalige particuliere bouwactiviteiten, is de Boterdijk tussen de Drechtdijk en de Watsonweg in 2018 gereconstrueerd en ingericht als fietsstraat. Tijdens de uitvoering kwam naar voren dat de wegfundering in slechtere staat verkeerde dan gedacht. Op dat moment was het niet mogelijk om constructief herstellende maatregelen te nemen.

Het college en de raad zijn in september 2019 geïnformeerd over de staat van onderhoud, de te verwachte levensduur en de vervroegde afschrijving van 10 jaar i.p.v. de gebruikelijke 25 jaar.

Op basis van de inspectie in 2023, het uitgevoerde extra onderhoud en verkennende werkzaamheden in 2024 blijkt de situatie nog slechter dan gedacht. Op basis hiervan worden momenteel de opties met mogelijke consequenties in beeld gebracht, waarbij ook in lijn met de mobiliteitsvisie gekeken wordt naar de gebruiksmogelijkheden.

5.2.2 Risico op reconstructie Arthur van Schendellaan

De Arthur van Schendellaan staat sinds 2022 op de planning voor planmatig onderhoud. Dit is, als gevolg van het vaststellen van de mobiliteitsvisie, uitgesteld. Vervolgens is onderzocht of de Arthur van Schendellaan ingericht zou moeten worden volgens GOW30 (Gebiedsontsluitingsweg 30 km/h). Eind 2023 is door het college besloten hier geen gevolg aan te geven en door te gaan met de voorbereiding van het planmatig onderhoud. In 2024 is de voorbereiding van het planmatig onderhoud weer opgepakt en zijn onderzoeken gedaan naar de kwaliteit van het asfalt. Om meer inzicht te krijgen in de kwaliteit van de wegfundering wordt er nog een onderzoek uitgevoerd. Uit dit onderzoek zal de restlevensduur van de wegfundering uitkomen. Het risico bestaat dat de huidige te nemen planmatig onderhoudsmaatregel niet toereikend is. Dit kan betekenen dat overgegaan moet worden tot een reconstructie.

5.3 Investerings Toekomstbestendig wonen en verplaatsen

5.3.1 Herinrichting openbare ruimte Wilhelminakade – Thamerkerk

In 2024 wordt een ontwerp gemaakt voor mogelijke herinrichting van de openbare ruimte op de Wilhelminakade (tussen de tramlijn en de Thamerkerk). Dit zal dan middels een raadsvoorstel aan de raad worden voorgelegd, inclusief de budgettaire consequenties en de mogelijke alternatieven.

5.4 Investerings Veerkrachtig ondernemen

5.4.1 Projecten Dorpscentrum Uithoorn

In het dorpscentrum van Uithoorn is sprake van een programma. De groene verkeersstructuur is afgerond en de realisatie van de uitbreiding en herinrichting van de parkeervoorzieningen rondom het gemeentehuis (inclusief groot onderhoud van de Korte Boterdijk) is gestart. In het programma zit nog een aantal andere projecten, waarvoor nog krediet aangevraagd dient te worden. Hiertoe worden in 2024 de ontwerpen en kostenramingen uitgewerkt. In de kredietaanvragen per project dient duidelijk te worden of de dekking, zoals die is voorzien in de gemeentelijke begroting, toereikend is. Het betreft de herinrichting openbare ruimte (waaronder het Amstelplein en het Gemeentehuisplein), de aanleg van het Schanspark en de aanleg van de parkeerplaats bij de Irenelocatie.

5.5 Investerings Sociaal en Cultureel Verbinden

5.5.1 Verduurzaming vastgoed

Conform de Nota Vastgoed (vastgesteld eind 2023) worden in 2024 de duurzame meerjarenonderhoudsplannen voor het vastgoed van de gemeente opgesteld. Als de kosten van de verduurzaming van het vastgoed in beeld zijn, zullen deze aan de gemeenteraad ter besluitvorming worden voorgelegd.

5.6 Investerings Ontwikkeling gebieden en locaties

5.6.1 Transformatie Amstelzone

Voor de transformatie van de Amstelzone is voor 2025 een bedrag van € 150.000 begroot. Naar verwachting zal gedurende 2024 duidelijk worden of dit project een vervolg krijgt in 2025. Hiervoor worden samen met provincie Noord-Holland de vervolgstappen in beeld gebracht. Dan zal duidelijk worden of het opgenomen budget toereikend is. Als het project een vervolg krijgt, is de verwachting dat meer budget noodzakelijk is en dat er ook gemeentelijke investeringen benodigd zijn.

5.6.2 Voorbereiding en realisatie herontwikkeling Thamerdal

Naar verwachting wordt in 2024 het ontwikkelplan voor Thamerdal met daarin de ontwikkelstrategie voor de komende jaren door de gemeenteraad vastgesteld. In het ontwikkelplan Thamerdal worden de opgaven op het gebied van water / openbare ruimte, sociaal / veiligheid en woningen / duurzaamheid benoemd, uitgewerkt en worden oplossingen aangedragen. Met een integraal ontwikkelplan kunnen deze opgaven met de daaraan verbonden uitdagingen in samenhang worden aangepakt. Er worden kaders opgesteld waarbinnen de herontwikkeling van Thamerdal in de komende jaren kan plaatsvinden. Met het raadsvoorstel voor vaststelling van het ontwikkelplan zal een voorbereidingskrediet voor de komende jaren worden aangevraagd. Ook zullen de komende jaren investeringen gevraagd worden.

5.6.3 Lineair Park aan de Vuurlijn

In 2024 wordt een ontwerp gemaakt voor een mogelijke inrichting van een deel van het Lineaire park aan de Vuurlijn (onderdeel van de Noorder Legmeerpolder). Dit zal dan middels een raadsvoorstel aan de raad worden voorgelegd, inclusief de budgettaire consequenties.

Organiseren

6.1 Bestuur en Overhead	29
6.2 Dienstverlening	30
6.3 Financiën	30

6.1 Bestuur en Overhead

6.1.1 Ontwikkelingen

6.1.1.1 BPM Tractie

Vanaf 2025 voert de Rijksoverheid BPM in voor bedrijfswagens. Die waren in het verleden vrijgesteld voor BPM. In 2025 staan er geen vervangingen voor bedrijfswagens gepland. Vanaf 2026 wel. De precieze financiële gevolgen zijn afhankelijk van de keuzes die dan gemaakt worden.

6.1.2 Beleidskeuze

6.1.2.1 Versterking ondersteuning personele- en organisatiezaken € 75.000 nadeel (meerjarig)

Binnen een krappe arbeidsmarkt heeft de gemeente te maken met toenemende behoefte aan personeel als gevolg van de uitbreiding van taken vanuit het Rijk. Daarnaast hebben medewerkers bij de uitvoering van hun werk steeds meer te maken met complexe wet- en regelgeving. In combinatie met het personeelsverloop is continue bijscholing steeds belangrijker geworden. Dit alles vraagt extra inzet van de ondersteuning van Duo+ op personele- en organisatiezaken. Te denken valt aan:

- Betere ondersteuning bij opleiding en ontwikkeling van medewerkers.
- Meer advisering op het gebied van personeel en organisatie.
- Meer inzet op het binden en boeien van medewerkers.
- Meer inzet op het faciliteren van het inwerken van nieuwe medewerkers en het ordentelijk laten verlopen van uitdiensttreding van medewerkers.

Deze uitbreiding van ondersteuning wordt gezamenlijk in Duoplus verband opgepakt.

6.1.2.2 Beheer applicatie Decentraal Loket € 10.200 nadeel (meerjarig)

De Omgevingswet is ingevoerd per 1 januari 2024. Dit noopte tot het in gebruik nemen van een extra softwaresysteem voor elektronische aanvragen (webformulieren) in het kader van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), bijzondere wetten en de Huisvestingsverordening. De aanschaf is incidenteel opgevoerd. Omdat hierin niet wordt voorzien door het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), moeten de beheerskosten van deze applicatie structureel worden opgevoerd.

6.1.2.3 Groei Servicedeskformatie € 33.300 nadeel (meerjarig)

Door vele wisselingen in in-, door- en uitstroom, de groei van de organisaties en de toegenomen behoefte van persoonlijke dienstverlening is het aantal meldingen bij de Servicedesk enorm toegenomen. Bovendien ontdekken steeds meer vakafdelingen nut- en noodzaak van het gebruik van Topdesk en zijn verwachtingen van onze klanten groter en hoger. Ook de opdrachtgevers zullen meer verwachten dat de Servicedeskdienstverlening zichtbaar is in de gemeenten. Dit kan nu niet worden opgevangen. De werkdruk is te hoog, ondanks diverse efficiencymaatregelen. Dit vraagt om een groei van de Servicedesk. De in 2024 gerealiseerde groei is volledig gefinancierd vanuit Bedrijfsvoering, maar dit is onvoldoende om de gewenste dienstverlening te kunnen borgen vanaf 2025.

6.1.2.4 Uitbreiding financiële adviesfunctie € 100.000 nadeel (incidenteel € 50.000 in 2025 en € 50.000 in 2026).

De gemeente zet in op het verstevigen van de financiële adviesfunctie in de komende twee jaar. Dit heeft te maken met werkzaamheden die voortvloeien uit wet- en regelgeving, de toename van het aantal specifieke Uitkeringen (SPUK's) vanuit het Rijk, de invoering van horizontaal toezicht, en het opstellen van diverse financiële beleidsstukken zoals in de Managementletter van de accountant staat genoemd. In combinatie met de uitwerking van de herbezinningsopgave in de komende jaren betekent dit dat er meer gevraagd wordt van de financieel adviseur dan normaal.

6.1.2.5 Maatschappelijk verantwoord inkopen € 18.500 nadeel (meerjarig)

Binnen de Staf is een budget beschikbaar voor de inkoopfunctie van € 150.000. Dit bedrag wordt voor het grootste gedeelte ingevuld door de inkoopcoördinator / adviseur. Daarnaast is het afgelopen jaar ingehuurd voor de functie maatschappelijk verantwoord inkopen. Deze functionaris helpt en ondersteunt de gemeenten bij het vormgeven en de invulling van het maatschappelijk verantwoord inkopen, bijvoorbeeld bij het maken van actieplannen en beleid. Deze functie krijgt politiek ook steeds meer gewicht. In verband hiermee is het noodzakelijk om de inhuur om te zetten in vaste formatie binnen de DUO-organisatie. Deze functionaris kan daarnaast ook de monitoring van bijvoorbeeld de sociaal return verzorgen en andere onderdelen die nauw samenhangen met maatschappelijk verantwoord inkopen oppakken.

6.2 Dienstverlening

Geen bijzonderheden

6.3 Financiën

6.3.1 Ontwikkelingen

6.3.1.1 Gemeentefonds

De Kadernota 2025 is gebaseerd op de structurele verwerking van de meest recente circulaire, zijnde de september- en decembercirculaire 2023. De meicirculaire 2024 is het eerst volgende moment van bijstelling en verschijnt naar verwachting eind mei. Dit is na de bestuurlijke aanlevering van deze Kadernota. Deze effecten kunnen daarom nog niet worden opgenomen.

Gezien de voortgang van de nieuwe kabinetsformatie op het moment van opstellen van deze kadernota, is de verwachting dat de meicirculaire beleidsarm zal zijn. Wel is recent bekend geworden dat het demissionaire kabinet middels de Voorjaarsnota 2024 extra geld uittrekt voor een aantal grote knelpunten, waaronder de geldtekorten van gemeenten. Indien de Tweede Kamer instemt met de Voorjaarsnota, worden de voorstellen verwerkt in de meicirculaire. Wat dit betekent voor Uithoorn is nu nog niet bekend. U wordt hierover geïnformeerd middels een raadsbericht meicirculaire 2024.

Daarnaast omvatten de mutaties in de meicirculaire voornamelijk loon- en prijsontwikkelingen, bijstelling van maatstaven met bijbehorende prijs per eenheid en aanpassing van de uitkeringsfactor. De volumeontwikkeling zal wijzigen op basis van de nieuwe normeringssystematiek, dat wil zeggen door middel van een gemiddelde Bruto Binnenlands Product (BBP) indexering van de afgelopen 8 jaar. Over de uitkomsten van de meicirculaire zal de raad afzonderlijk worden geïnformeerd en de financiële effecten zullen worden betrokken bij het opstellen van de Programmabegroting 2025.

Het risico van de herijking van het gemeentefonds blijft nog wel staan. De planning is dat begin 2025 een evaluatie wordt opgeleverd. In de huidige situatie is Uithoorn een nadeelgemeente. Er is afgesproken dat gemeenten vooralsnog gecompenseerd worden voor het voor- dan wel nadeel, welke hoger is dan het afgesproken ingroeipad. Voor Uithoorn houdt dit in dat er in de jaren 2025 en verder een positieve compensatiepost (suppletie-uitkering) is opgenomen. In beginsel zou bij het volledig doorvoeren van de herijking de verwachting zijn dat voor de gemeente Uithoorn deze post komt te vervallen en daarmee een negatief effect gaat krijgen (ad. € 1,27 miljoen). Dit bedrag vormt dus een risico binnen het gemeentefonds en ook de begroting. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is rekening gehouden met een structureel risico van € 1,27 miljoen.

6.3.1.2 Aandeelhouderschap Stedin

Onze gemeente bezit 0,67% aandelen in Stedin. In de afgelopen periode is er veel veranderd voor Stedin. Eind 2023 is de Staat toegetreden als aandeelhouder en in het eerste kwartaal van 2024 zijn de provincies Utrecht en Zeeland toegetreden en (ongeveer) 20 gemeenten. Voor hen is Stedin immers een belangrijke partner in de energietransitie, terwijl Stedin het kapitaal van de nieuwe aandeelhouders goed kan gebruiken.

In Noord-Holland verzorgt Stedin het gasnet in 12 gemeenten, waarvan 8 gemeenten ook aandelen bezitten. Alleen in Heemstede verzorgt Stedin ook het elektriciteitsnet. Alliander verzorgt het elektriciteits- en gasnet in de rest van Noord-Holland. Daardoor hebben de Noord-Hollandse aandeelhouders Stedin een uitzonderingspositie ten opzichte van andere aandeelhouders Stedin.

Vanwege de energietransitie zijn de investeringen van Stedin in het elektriciteitsnet enorm toegenomen, waardoor onze uitzonderingspositie gaandeweg alleen maar groter wordt. Naar aanleiding van alle veranderingen bezint het college zich op de wenselijke omvang van het aandelenpakket in Stedin. Samen met de Noord-Hollandse aandeelhouders worden meerdere wegen verkend om het aandelenbezit beter in balans te brengen met het openbaar belang van energievoorziening in onze gemeente. Indien mogelijkheden zich voordoen kan bijvoorbeeld overwogen worden om het aandelenbelang in Stedin te verlagen of om te onderzoeken of er een rol is weggelegd voor Alliander. Uitgangspunt daarbij is dat er geen negatieve financiële consequenties optreden. Dit proces is sterk afhankelijk van externe partijen, omdat de aandelen in overheidshanden moeten blijven. Het doel is om voorbereid te zijn wanneer mogelijkheden zich voordoen. De Noord-Hollandse aandeelhouders trekken hierin zo veel mogelijk gezamenlijk op

Bijlagen

7.1 Overzicht onvermijdelijk	33
7.2 Overzicht niet overgenomen beleidskeuzes	33
7.3 Overzicht overgenomen beleidskeuzes	33

7.1 Overzicht onvermijdelijk

Tabel 4 - Onvermijdelijk	2025	2026	2027	2028
Samenleving	-492	-242	-242	-242
Financiële expertise prognoses en monitoring sociaal domein	-22	-22	-22	-22
Toenemend beroep op Wmo-voorzieningen	-250			
Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland	-30	-30	-30	-30
Uitvoeringskosten inburgering	-100	-100	-100	-100
Individuele Inkomenstoelag	-30	-30	-30	-30
Minimaregelingen	-60	-60	-60	-60
Wonen en werken	-199	-99	-299	-299
Areaaluitbreiding Uithoorn	-69	-69	-69	-69
Implementatie Omgevingswet	-100			
Werken met het beleidshuis			-200	-200
Inzet regelanalist	-30	-30	-30	-30
Organiseren	-	-	-	-
Saldo onvermijdelijk	-691	-341	-541	-541

7.2 Overzicht niet overgenomen beleidskeuzes

Tabel 5- Niet overgenomen beleidskeuzes	2025	2026	2027	2028
Samenleving	-55	-25	-25	-25
Specifieke inhoudelijke expertise Sociaal Loket	-25	-25	-25	-25
Maatschappelijke begeleiding statushouders	-30			
Wonen en werken	-	-	-	-
Organiseren	-187	-187	-137	-137
Versterking ondersteuning personele- en organisatiezaken	-75	-75	-75	-75
Maatschappelijk verantwoord inkopen	-19	-19	-19	-19
Aanschaf applicatie Decentraal Loket	-10	-10	-10	-10
Groei Servicedeskformatie	-33	-33	-33	-33
Uitbreiding functie strategisch financieel adviseur	-50	-50		
Saldo niet overgenomen beleidskeuzes	-242	-212	-162	-162

7.3 Overzicht overgenomen beleidskeuzes

Tabel 6- Overgenomen beleidskeuzes	2025	2026	2027	2028
Samenleving	260	260	260	260
Intensievere werkwijze leerlingenvervoer	-40	-40	-40	-40
Gebundelde uitkering	300	300	300	300
Wonen en werken	-46	-46		
Projectleider Gebiedsontwikkeling	-	-	-	-
Instellen assetmanager Energie Duo+	-46	-46		
Organiseren	-	-	-	-
Saldo gekozen beleidskeuzes	214	214	260	260

Afkortingenlijst

Afkorting	Betekenis
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
BPM	Belasting van personenauto's en motorrijwielen
BUIG	Gebundelde uitkering
BUIG	Gebundelde uitkering voor de bekostiging van uitkeringen
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
fte	Full Time Equivalent
GGSW	Gebiedsgericht samenwerken
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GOW30	Gebiedsontsluitingsweg 30 km/h
GRZ	Groene Recreatieve Zone
i.p.v.	In plaats van
miljoen	Miljoen
NJI	Nederlands Jeugdinstituut
PenC	Plannin en control
SPUK's	specifieke Uitkeringen
turap	tussentijdse rapportage
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WvGGZ)	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg

Raadsbesluit

Raadsbesluit

Exemplaar naar
Griffie
Afschrift naar:

De raad van Uithoorn;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 30 mei 2024, nr. 2024-041546;

gelet op de gemeentewet;

b e s l u i t:

De Kadernota 2025-2028 richtinggevend vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de
raad van Uithoorn van 30 mei 2024, nr. P 3,

de griffier,

de voorzitter,

dhr. mr. J.H. van Leeuwen

dhr. P.J. Heiliegers

Transactiebewijs iBabs digitale handtekening